

Sophia Stichtingen, Rotterdam

Sophia Stichtingen jaarverslag 2016_versie 1.1.docx

**Jaarverslag incl.
geconsolideerde
jaarrekening
2016**

**Sophia
Stichtingen**

INHOUDSOPGAVE

ALGEMEEN	3
1. DOELSTELLINGEN SOPHIA STICHTINGEN	3
2. SAMENSTELLING BESTUUR	4
3. ADVISEURS	5
4. BUREAU	5
BATEN FONDSENWERVING	6
1. MIDDELEN, IMPRESSIES, OPBRENGSTEN 2016	6
2. FONDSENWERVING: ONTWIKKELINGEN 2017	8
BESTEDINGEN / SUBSIDIES	9
1. LANGE TERMIJN, SLUITENDE BEGROTINGEN, JAARLIJKSE UITKERINGEN	9
2. SUBSIDIES WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	9
3. SUBSIDIES PATIËNTENZORG	11
VERMOGEN EN BELEGGINGEN	13
VERANTWOORDINGSVERKLARING	15
SAMENGEVOEGDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016	19
SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016	20
TOELICHTING	21
1. ALGEMEEN	21
2. ANALYSE WERKELIJK VERSUS BEGROTING	23
3. RESULTAATBESTEMMING	23
4. BALANS	24
5. STAAT VAN BATEN EN LASTEN	29
CONTROLEVERKLARING ACCOUNTANT	33
SAMENGEVOEGDE BEGROTING 2017	35
BIJLAGE 1: BELEGGINGSSTATUUT	36

ALGEMEEN

1. DOELSTELLINGEN SOPHIA STICHTINGEN

Het onderhavige jaarverslag betreft twee nauw met elkaar verbonden, maar aparte stichtingen:

- Stichting Vrienden van het Sophia (hierna: 'Stichting Vrienden') en
- Stichting Sophia Kinderziekenhuis Fonds (hierna: 'Sophia Fonds').

De beide stichtingen worden samen aangeduid als de 'Sophia Stichtingen'.

De Sophia Stichtingen spannen zich in ten behoeve van het Erasmus MC-Sophia Kinderziekenhuis te Rotterdam (hierna: 'Erasmus MC-Sophia'). De Sophia Stichtingen hebben hierbij ten doel de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek ten dienste van de kindergeneeskunde in het algemeen en de zorg voor het zieke kind in het bijzonder.

SOPHIA FONDS

Het Sophia Fonds heeft ten doel:

- de bevordering van het medisch wetenschappelijk onderzoek ten dienste van de kindergeneeskunde in het algemeen en meer in het bijzonder in het Erasmus MC-Sophia;
- de ondersteuning van de zorg voor en de behartiging van de belangen van het zieke kind in het algemeen en meer in het bijzonder de ondersteuning van de patiëntenzorg in het Erasmus MC-Sophia; en
- al hetgeen dat tot het voorgaande bevorderlijk kan zijn.

Het Sophia Fonds tracht dit doel te bereiken door haar vermogen op een verstandige, op de lange termijn gerichte wijze te beheren en door het uitkeren van de opbrengst van haar vermogen en andere gelden aan genoemde activiteiten.

De gelden die via Stichting Vrienden worden geworven voor wetenschappelijk onderzoek en patiëntenzorg in het Erasmus MC-Sophia vormen een substantieel onderdeel van de totale steun van het Sophia Fonds aan het Erasmus MC-Sophia.

Alle kosten welke zijn verbonden aan de fondsenwerving door Stichting Vrienden (inclusief de kosten van de desbetreffende personeelsleden van de beide stichtingen) worden betaald uit het vermogen van het Sophia Fonds. Alle door Stichting Vrienden geworven gelden komen voor de volle 100% ten goede aan de doelstelling: projecten in het Erasmus MC-Sophia.

Stichting Sophia Kinderziekenhuis Fonds is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 41126788.

STICHTING VRIENDEN

Hoofddoelstelling van Stichting Vrienden is het actief werven van fondsen voor het Erasmus MC-Sophia, zowel bij particulieren, bedrijfsleven als stichtingen en fondsen.

Stichting Vrienden streeft naar een grotere naamsbekendheid van het Erasmus MC-Sophia en het werk dat daar gedaan wordt, primair in het verzorgingsgebied van Erasmus MC-Sophia, te weten de stad Rotterdam en de regio daaromheen.

Jaarlijks organiseert Stichting Vrienden een aantal acties om gelden te werven voor het Erasmus MC-Sophia. Verder is er aandacht voor het werven en behouden van vrienden van het Sophia met speciale aandacht voor bedrijfsvrienden.

De door Stichting Vrienden gerealiseerde opbrengst wordt via het Sophia Fonds in het Erasmus MC-Sophia besteed. Prioriteit is de steun aan wetenschappelijk onderzoek binnen Erasmus MC-Sophia. Daarnaast worden projecten op het gebied van patiëntenzorg ondersteund.

Stichting Vrienden werft specifiek (geormerkt) en niet specifiek (ongeormerkt) aan de hand van een jaarlijks vast te stellen projectenlijst. Stichting Vrienden streeft niet naar vermogensopbouw, maar keert alle gerealiseerde opbrengsten uit aan het Sophia Fonds. De kosten van fondsenwerving komen voor rekening van het Sophia Fonds.

Stichting Vrienden van het Sophia is ingeschreven bij het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam onder nummer 41134459.

2. SAMENSTELLING BESTUUR

De besturen van Stichting Vrienden en het Sophia Fonds kennen een personele unie: de bestuursleden fungeren in die hoedanigheid bij beide stichtingen. Zij oefenen hun functie onbezoldigd uit. In 2016 was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Joan van Marwijk Kooy	general counsel HAL Investments Rotterdam voorzitter
Marjolein Matthijssen-van den Bos	secretaris (tot 1 juli 2016)
Frédérique de Jong Schouwenburg-de Bruin	Investment Director Indofin secretaris (m.i.v. 1 juli 2016)
Willem Briët	directeur Rotterdam ABN AMRO MeesPierson penningmeester
Suzanne Dutilh-Mees	directeur Stichting Kinderopvang Kralingen
Jan van Gijn	emeritus-hoogleraar neurologie Universiteit Utrecht
Marlies Verschure	digital director

Juli 2016 is Frédérique de Jong Schouwenburg-de Bruin benoemd tot secretaris van het bestuur van de Sophia Stichtingen. Zij is daarmee Marjolein Matthijssen-van den Bos opgevolgd, die gedurende ruim 10 jaar als secretaris bij de Sophia Stichtingen betrokken is geweest.

Op 7 februari 2016 is Marlies Verschure toegetreden tot het bestuur.

Sophia Stichtingen, Rotterdam

Relevante nevenfuncties bestuursleden:

Joan van Marwijk Kooy	Voorzitter Rotterdamse Stichting Blindenbelangen, Rotterdam
Marjolein Matthijssen-van den Bos	-
Frédérique de Jong Schouwenburg-de Bruin	Lid Hoofdbestuur Natuurmonumenten
Willem Briët	Bestuurslid St. Fonds Nederlands Sanatorium Davos
	Penningmeester Stichting Rotterdamsche Bond voor Lichamelijke Opvoeding (RBLO)
	Bestuurslid Stichting Volksbond Rotterdam
Suzanne Dutilh-Mees	Penningmeester Stichting Kindertehuizen Rotterdam
Jan van Gijn	Lid Raad van Toezicht TOS Rotterdam Kralingen-Crooswijk
Marlies Verschure	Voorzitter Dr. Jan Meerwaldt Stichting
	Vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit, RIVM.
	-

3. ADVISEURS

Het bestuur van de Sophia Stichtingen wordt in zijn werk geadviseerd door de drie afdelingshoofden van het Erasmus MC-Sophia:

Prof. dr. E.H.H.M. Rings, hoofd afdeling kindergeneeskunde Erasmus MC-Sophia
Prof. dr. F.C. Verhulst, hoofd afdeling kinder- en jeugdpsychiatrie Erasmus MC-Sophia
Prof. dr. R.M.H. Wijnen, hoofd afdeling kinderchirurgie Erasmus MC-Sophia

4. BUREAU

Binnen het Bureau van de Stichtingen zijn thans zeven personen werkzaam. Jacqueline Steijger is al vele jaren Manager van het Bureau. Inge Valkis is het Hoofd Fondsenwerving.

BATEN FONDSENWERVING

<i>SPECIFICATIE BATEN</i>	<u>2016</u>		<u>2015</u>
	€		€
Sporten voor Sophia	293.262		191.584
Sophietjes Verjaardag	73.765		66.010
Lichtjesdiner	223.085		117.400
Kerstactie 'Lichtjes voor Sophia'	343.323		277.229
Vrienden Sophia			
<i>Particuliere vrienden</i>	20.403		19.231
<i>Bedrijfsvrienden</i>	<u>73.038</u>		<u>65.495</u>
		93.441	84.726
Nalatenschappen		108.872	31.319
Overige giften			
<i>ongeoormerkt</i>	118.373		95.094
<i>t.b.v. patiëntenzorg</i>	150.547		220.956
<i>t.b.v. wetenschappelijke onderzoek</i>	<u>75.419</u>		<u>95.183</u>
		344.339	411.233
Baten uit acties van derden			11.613
Verkoop			
<i>Sophietjes</i>	4.516		5.737
<i>Aapjes</i>	<u>7.644</u>		<u>6.068</u>
		12.160	11.804
SOM DER BATEN		<u>1.492.246</u>	<u>1.202.918</u>

1. FONDSENWERVING: MIDDELEN, IMPRESSIES, OPBRENGSTEN 2016

In 2016 hebben we de koers die in 2015 is ingezet vervolgd. Belangrijke onderdelen hiervan zijn professionalisering, zichtbaarheid, samenwerken en verbinden en beter informeren en bedanken van donateurs en betrokkenen.

In het kader van de doelstelling 'zichtbaarheid in het Sophia en uitbreiding van het aantal donateurs' werd het Sophia Superaapje gelanceerd en een set ansichtkaarten ter verspreiding in het ziekenhuis. De aapjes worden gesponsord door bedrijven en worden gegeven aan patiëntjes die worden opgenomen in het Sophia Kinderziekenhuis. Zo wordt geld gegenereerd voor wetenschappelijk onderzoek in het Sophia, krijgen de kinderen een steuntje in de rug en geeft Stichting Vrienden van het Sophia haar visitekaartje af.

Bij ontslag van de patiëntjes wordt de kaartenset meegegeven bestaande uit vier ansichtkaarten van Sophietje in een transparant hoesje. De kaarten kunnen gebruikt worden om iemand in het ziekenhuis te bedanken, een ander kind beterschap te wensen, of bijvoorbeeld om naar een jarig vriendje te sturen. Daarnaast kan één kaart worden gebruikt door bijvoor-

beeld ouders of familie die vriend willen worden van het Sophia. De kaarten bleken zo populair dat er een grotere versie is gelanceerd van de 'Jij bent super-kaart'. Deze kaart kan door het personeel aan bijvoorbeeld kinderen op de prikpoli worden gegeven om hen een hart onder de riem te steken. Zo laat Stichting Vrienden met boegbeeld Sophietje wederom haar visitekaartje achter op diverse plaatsen in het ziekenhuis en krijgen we weer nieuwe aanwas van donateurs.

Een andere doelstelling voor 2016 was het verder optimaliseren van de drie succesvolle vaste acties, Sporten voor Sophia, Sophietjes Verjaardag en de Lichtjesactie.

Een belangrijke ontwikkeling daarbij is de transitie naar online fondsenwerving. Waar we voor Sophietjes Verjaardag nog vasthouden aan de traditionele mailing met acceptgiro, maar in een nieuw jasje, werpt het online donatieplatform Kentaa zijn vruchten af voor de andere acties.

Dankzij dit platform delen de sporters die deelnemen aan de actie Sporten voor Sophia hun actie actief op social media waardoor er substantieel meer sponsorgeld wordt gegenereerd. Daarnaast wordt de opbrengst omhoog gestuwd door de strijd tussen teams waarvan de status en ranking van hun sponsorgelden zichtbaar is op de website.

Doordat we beschikken over e-mailadressen van alle deelnemers van Sporten voor Sophia kunnen we hen frequenter en beter informeren en motiveren. Daarnaast werd het event in 2016 uitgebreid met de sporten schaatsen en curling. Dit alles droeg bij aan een prachtige opbrengst van ruim 293.000 euro. Een stijging van maar liefst 53% ten opzichte van 2015.

Het Kentaa platform werd in 2016 voor de tweede keer gekoppeld aan de Lichtjesactie. Uit de cijfers blijkt dat het aandeel online donaties voor deze actie steeg van 14% in 2015 naar 27% in 2016. De totale opbrengst steeg ook, van ruim 277.000 euro in 2015 naar ruim 343.000 euro in 2016.

De Lichtjesactie werd dit jaar uitgebreid met een side event, de LichtjesRun, georganiseerd door de Rotterdam running Crew; een geweldig publieksevent om nog meer zichtbaarheid te creëren voor de campagne. Ook de verkoop van het speciale Sophietje Lichtjesspeldje, bleek een geslaagde pilot om de actie meer zichtbaarheid te geven.

Het in 2015 succesvol opgestarte Lichtjesdiner, breidde in 2016 uit naar 27 tafels in de Laurenskerk. Het blijkt een waardevol relatie-evenement en leverde ruim 223.000 euro op, een stijging van 96% ten opzichte van het jaar ervoor.

We blijven samenwerking en verbinding zoeken met de medewerkers van het Sophia. Zij werken mee aan mooie filmpjes om projecten nog beter voor het voetlicht te brengen en zetten zich in als ambassadeur door het geven van presentaties en aanwezigheid op events. Daarnaast wordt meer verbinding gezocht met bedrijven en andere stichtingen om samenwerking te intensiveren en gezamenlijk het resultaat van de fondsenwerving te verhogen. In 2016 werd samengewerkt met de Nederlandse Energiemaatschappij voor een mooie social media campagne voor de Lichtjesactie, waarbij mensen lichtjes konden kopen en een jaar lang gratis energie konden winnen.

Communicatie richting de (potentiële) gevers blijft een speerpunt. Dit is onder meer gerealiseerd door de organisatie van de twee ambassadeursdagen, frequentere berichtgeving online en verspreiding van de nieuwsbrief in een nieuw en fris jasje. Ook is er meer terugkoppeling gegeven over het vervolg van projecten waarvoor is gedoneerd.

2. FONDSENWERVING: ONTWIKKELINGEN 2017

In 2017 zal een belangrijke stap worden gezet in het relatiebeheer door de invoering van een CRM systeem. Een volgende stap is het verrijken van bestanden en data om betere donateursprofielen te creëren en gericht te kunnen communiceren. Daarnaast zal de focus liggen op het verder uitbreiden van het aantal bedrijfsvrienden en de werving van extra geld voor wetenschappelijk onderzoek.

Voor 2017 zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Fondsenwervingsdoelstellingen
 - implementatie van een CRM-systeem ten behoeven van beter relatiebeheer en vergroting van de efficiency;
 - verrijken van data om betere donateursprofielen te creëren;
 - investeren in (nieuwe) bedrijfsrelaties door actieve follow-up van donaties;
 - samenwerking met andere fondsenwervende stichtingen en vermogensfondsen intensiveren;
 - werving van extra geld voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten die een goede beoordeling hebben gekregen van de Wetenschappelijke Adviesraad, maar niet gesubsidieerd konden worden door het Sophia Fonds in verband met het beschikbare budget.
- Communicatiedoelstellingen:
 - bekendheid blijven geven aan Stichting Vrienden binnen het ziekenhuis, zowel bij ouders/ familie van patiënten als personeel van het Erasmus MC-Sophia;
 - middels een campagne het Sophia aapje meer bekendheid geven bij zowel bedrijven als particulieren;
 - goede follow-up van giften waaronder betere terugkoppeling van gerealiseerde projecten in samenwerking met het Erasmus MC-Sophia;
 - het maken van een goede bedrijfsfolder/-propositie;
 - het Erasmus MC-Sophia verder op de kaart zetten als autoriteit op het gebied van kind en gezondheid, mede door de ondersteuning van initiatieven als het Kinderthoraxcentrum, centrum voor aangeboren afwijkingen en andere expertisecentra binnen het Erasmus MC-Sophia.
- Financiële doelstelling:

De financiële doelstelling voor fondsenwerving in 2017 is € 1,6 miljoen euro.

BESTEDINGEN / SUBSIDIES

1. LANGE TERMIJN, SLUITENDE BEGROTINGEN, JAARLIJKSE UITKERINGEN

Het bestuur van het Sophia Fonds streeft ten aanzien van het vrij beschikbaar vermogen naar structureel sluitende begrotingen door alle uitgaven te financieren uit gerealiseerde inkomsten. Onder 'gerealiseerde inkomsten' wordt in dit geval verstaan de opbrengsten uit het vermogen van het Sophia Fonds en de ongeoordeelde opbrengsten uit fondsenwerving door Stichting Vrienden. Echter, het bestuur meent dat bij wijze van uitzondering in bepaalde jaren een beperkt verlies kan worden geaccepteerd. Dat geldt voor het jaar 2016, en naar verwachting ook voor het jaar 2017, enerzijds als gevolg van gedaalde inkomsten uit fondsenwerving en anderzijds uit gedaalde inkomsten (en een ook in de toekomst te verwachten daling in inkomsten) uit het vermogen (structureel lagere rente). Daarbij kijkt het bestuur naar de continuïteit op langere termijn, enerzijds van het vermogen, anderzijds van de uitgaven conform de doelstelling.

In de loop van het jaar besluit het bestuur van de stichting om uitkeringen te doen ten laste van de kapitaalsrekening van het Sophia Fonds, ten behoeve van de doelstelling. Uitkeringen ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek, zijn vaak meerjarige uitkeringen (2 tot 4 jaar). Daarbij is de jaarlijks door het bestuur vastgestelde meerjarenbegroting met prioriteitstellingen het uitgangspunt.

Stichting Vrienden werft fondsen voor het Erasmus MC-Sophia. Deze gelden worden volgens vastgestelde procedures door het bestuur van het Sophia Fonds in het jaar van ontvangst direct beschikbaar gesteld aan projecten in het Erasmus MC-Sophia. De kosten van fondsenwerving komen ten laste van het Sophia Fonds.

De subsidies voor wetenschappelijk onderzoek en patiëntenzorg zijn goedgekeurd door het Bestuur van de Sophia Stichtingen na positief advies van de adviescommissies. De patiëntenzorgprojecten kunnen door het jaar heen aangevuld worden met nieuwe projecten.

2. SUBSIDIES WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

WETENSCHAPPELIJKE ONDERZOEKSPROJECTEN

Van oudsher is de financiële steun aan wetenschappelijke onderzoeksprojecten in het Erasmus MC-Sophia het speerpunt van de activiteiten van het Sophia Fonds. Projecten waarbij jonge onderzoekers een belangrijke uitvoerende rol krijgen, en die voldoen aan de vereiste kwaliteit, hebben de voorkeur.

Hiermee wordt beoogd jong wetenschappelijk talent te behouden voor het Erasmus MC-Sophia en jonge mensen te interesseren voor het medisch wetenschappelijk onderzoek en hen de mogelijkheden te geven zich hierin te bekwamen.

Medewerkers van de medische afdelingen in het Erasmus MC-Sophia kunnen wetenschappelijke projecten indienen bij het Sophia Fonds. Een internationale Wetenschappelijke Adviesraad (WAR) beoordeelt deze projecten eenmaal per jaar, in de loop van november, op hun wetenschappelijke waarde. De aanvragers krijgen de gelegenheid hun onderzoeksvoorstel in de Engelse taal voor de WAR te presenteren tijdens een tweedaagse sessie in het Erasmus MC-Sophia, waarna de WAR een advies aan het bestuur geeft. Het bestuur kent vervolgens gelden toe aan de projecten met de beste beoordeling. Aan de jonge onderzoeker

die de beste presentatie en verdediging geeft van haar/zijn onderzoek, wordt de Jan Molenaarprijs uitgereikt, genoemd naar het oud-afdelingshoofd van de afdeling kinderchirurgie in het Erasmus MC-Sophia. De WAR beoordeelt ieder jaar ook de kwaliteit van het onderzoek van de lopende projecten op basis van een voortgangsverslag. Verdere financiering van het project is afhankelijk van een positieve beoordeling.

In 2016 ontving het Sophia Fonds 29 aanvragen voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten vanuit het Erasmus MC-Sophia. De projectleiders met de beste beoordeling van de ingestuurde samenvatting van het projectvoorstel (in 2016: 20) kregen de gelegenheid hun onderzoek op 10 en 11 november 2016 aan de WAR voor te leggen.

De kwaliteit van de aanvragen was volgens de WAR in het algemeen (zeer) goed. Het bestuur heeft in december 2016 aan de acht best beoordeelde nieuwe wetenschappelijk onderzoeksprojecten een subsidie toegekend, te weten:

- MeDIPlasticS Medical risks and Developmental deficit 4 years after pediatric critical illness: Role of exposure to Plastic Softeners released from indwelling medical devices.
- Unraveling pathophysiological mechanisms of thyroid hormone dependent brain development.
- Newborns with congenital diaphragmatic hernia: inhaled nitric oxide versus intravenous sildenafil, an international randomized controlled trial.
- Microcirculation in critically ill children.
- Identification of key neuronal cell types for intestinal motility using single cell RNA sequencing.
- In vivo analysis of antisense oligonucleotides for Pompe disease.
- The Aeration, Breathing and then Clamping (ABC) project.
- Molecular relation between vascular defects in Alveolar Capillary Dysplasia and Congenital Diaphragmatic Hernia.

Vier andere wetenschappelijke onderzoeksprojecten werden door de WAR subsidiabel geacht, doch het bestuur heeft hiervoor geen subsidie beschikbaar gesteld.

De Molenaarprijs werd dit jaar toegekend aan mw. drs. Suzan Cochius-den Otter.

De kwaliteit en de effectiviteit van 34 lopende projecten werd aan de hand van voortgangs- en eindverslagen eveneens door de WAR onder de loep genomen en beoordeeld.

Zeventien lopende onderzoeksprojecten ontvingen het groene licht van de WAR om door te gaan. Er was één teleurstelling: een door de WAR destijds risicovol maar belangrijk geachte klinische trial; vanwege een tegenvallende aanwas van patiënten was er eerder dit jaar al een tussenrapportage gevraagd, gevolgd door een briefwisseling. De trial is - conform het voorstel van de onderzoekers zelf - afgesloten zonder dat het einddoel is gehaald. Zeventien eindverslagen werden besproken welke voor het merendeel tot tevredenheid stemden; in enkele gevallen wil de WAR volgend jaar graag nadere resultaten en/of publicaties zien. Het bestuur van het Sophia Fonds heeft de adviezen van de WAR overgenomen en vervolgsubsidies beschikbaar gesteld.

FELLOWPROJECTEN; ENDOWED CHAIRS

Voor bedrijven, fondsen en andere geïnteresseerden bestond sinds 1998 de mogelijkheid een symbolische stoel (zogenoemde 'Endowed Chair door derden', hierna: 'EC') in het leven te roepen, waarop jonge artsen als fellow mochten plaatsnemen om onderzoek te doen. Eigen wetenschappelijk onderzoek wordt hiermee verder uitgebouwd en ontwikkeld. De 'derde' verschaft daartoe de nodige financiering; het Sophia Fonds beheert de aan de EC's gealloceerde middelen. Hiervoor zijn binnen het Sophia Fonds stamvermogens gecreëerd met de bedoeling uit de renteopbrengsten, aangevuld met gelden uit fondsenwerving, uitkeringen te

doen. Aanvankelijk was het de bedoeling dat een EC over zoveel gelden zou beschikken dat uit de opbrengsten elke keer een nieuwe fellow kon starten. Later is dit niet haalbaar gebleken en heeft het bestuur besloten om de bestaande EC's uit te putten en op den duur op te heffen. Op dit moment zijn nog 4 EC's operationeel, te weten de EC Roparun, de EC Chronisch Zieke Kinderen, de EC Kinder- en Jeugdpsychiatrie met speciale aandacht voor autisme en aanverwante ontwikkelingsstoornissen en de EC 'New Horizon'. In totaal hebben de EC's in 2016 € 110.308 besteed ten behoeve van hun activiteiten.

3. SUBSIDIES PATIËNTENZORG

PATIËNTENZORG BINNEN HET ERASMUS MC-SOPHIA

Wetenschappelijk onderzoek is onmisbaar. Net als goede medische zorg. Maar ook aandacht en zorg voor de omgeving waarin de kinderen en hun ouders verblijven tijdens een ziekenhuisopname of polikliniekbezoek is erg belangrijk. Een prettige omgeving helpt de patiëntjes om te ontspannen. Daarom doet het Erasmus MC-Sophia haar uiterste best om het ziekenhuis zo kindvriendelijk en comfortabel mogelijk in te richten. Daar helpen de Sophia Stichtingen ook bij. Vanuit het Erasmus MC-Sophia kunnen projecten op het gebied van patiëntenzorg worden ingediend bij het Sophia Fonds. Alle aanvragen dienen te worden goedgekeurd door een van de drie afdelingshoofden van het Erasmus-MC Sophia en het bestuur van de Sophia Stichtingen. Vervolgens tracht Stichting Vrienden voor de goedgekeurde projecten fondsen te werven. Incidenteel draagt het Sophia Fonds zelf uit haar vermogen bij aan projecten waar moeilijk fondsen voor beschikbaar komen en die van wezenlijk belang worden geacht. Op basis van de door Stichting Vrienden geworven bedragen wijst het bestuur van het Sophia Fonds subsidies toe aan goedgekeurde projecten.

De vele gulle giften die Stichting Vrienden in 2016 mocht ontvangen maakten het mogelijk dat vele projecten konden worden gestart, verder uitgevoerd en afgerond. Bij elkaar voor een bedrag van € 176.698.

NIEUWE PATIËNTENZORGPROJECTEN IN 2016:

- koelwiegje
- educatief speelgoed
- App antibiotische behandeling
- multimediproject
- voorlichtingsfilm stamceltransplantatie
- voorlichtingsmateriaal Pijnpoli
- inrichting ouder-speelkamer
- inrichting huiskamer
- behandelstoelen
- Masimo-NIRS systeem
- babybadje
- interactieve vloer
- DVD-spelers

Sophia Stichtingen, Rotterdam

JAARLIJKS TERUGKERENDE WENSEN:

- Sophia TV
- Sophia Presenteert
- duurzaam speelgoed voor alle afdelingen van het Erasmus MC-Sophia
- nieuwe boeken patiëntenbibliotheek
- (prik-)cadeautjes
- kindvriendelijk maken/opknappen behandel-, speel- en wachtkamers
- aankleding – bloemen Stiltecentrum

PROJECTEN, IN UITVOERING OF AFGEROND IN 2016:

- voorlichting en kwaliteit CF (Cystic Fibrosis)
- Roparun Kankerketting
- afscheidsruimte
- kook- en bakbenodigdheden
- pijnteam
- speelmatten
- leatuur poliklinieken
- Crocokids
- medische animatie sikkelcelziekte
- ENCORE voorlichtingsmateriaal
- troost- en ondersteuningsartikelen
- feestdagenproject

PATIENTENZORG BUITEN HET ERASMUS MC-SOPHIA

Van oudsher draagt het Sophia Fonds bij aan projecten buiten het Erasmus MC-Sophia, gericht op ondersteuning van de zorg voor en de behartiging van de belangen van het zieke kind. De subsidies zijn bestemd voor minder draagkrachtige ouders/verzorgers die hiermee de mogelijkheid krijgen hun zieke kind tijdens de behandelperiode in het Erasmus MC-Sophia zo goed mogelijk te begeleiden. Het gaat hier in de eerste plaats om reis- en verblijfkosten (Ronald McDonald Huis Sophia Rotterdam). Medische kosten zijn uitgezonderd. De aanvragen lopen via de afdeling medisch maatschappelijk werk in het Erasmus MC-Sophia. In 2016 werden ouders/verzorgers ondersteund met een totaal bedrag van € 17.122. Om privacy redenen wordt hiervan geen specificatie in dit verslag opgenomen.

Het Sophia Fonds steunt eveneens projecten in de regio door het beschikbaar stellen van subsidies aan verpleeginstellingen, instellingen voor revalidatie en behandeling van kinderen en instellingen werkzaam op het gebied van preventie, bij voorkeur in de regio Rotterdam. In aanmerking komen organisaties/projecten die gericht zijn op kinderen afkomstig uit Rotterdam en omstreken of op kinderen die in het Erasmus MC-Sophia verpleegd zijn of nog verpleegd worden.

Een aantal projecten voor zieke kinderen in de regio kon in 2016 uitgevoerd worden door een bijdrage van € 22.571 uit het Sophia Fonds.

Voor een gespecificeerd financieel overzicht van de bestedingen aan projecten op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en patiëntenzorg in 2016 zie pagina's 31 en 32.

VERMOGEN EN BELEGGINGEN

Stichting Vrienden bouwt geen vermogen op: alle geworven gelden worden jaarlijks, via het Sophia Fonds, toegekend aan door het bestuur goedgekeurde projecten. Gelden verkregen door het Sophia Fonds uit fondsenwerving door Stichting Vrienden worden, zoals hierboven geformuleerd, in het jaar van ontvangst direct bestemd voor c.q. uitgegeven aan projecten in het Erasmus MC-Sophia.

Het Sophia Fonds beschikt over een aanzienlijk vermogen. Dit vermogen bestaat voor een klein deel uit vast vermogen; de rest van het vermogen is vrij beschikbaar vermogen. Het vaste vermogen bestaat uit bestemmingsreserves verkregen uit fondsenwerving (met aanvullingen vanuit het Sophia Fonds). Dit betreft de hiervoor genoemde EC'serden (EC's). De jaarlijkse rente over dit vaste vermogen wordt toegevoegd aan het vaste vermogen.

De rest van het vermogen van het Sophia Fonds is vrij beschikbaar. De basis daarvan is in 1967 gelegd met de gelden verkregen uit de verkoop van het oude Sophia Kinderzieken-huis aan het Rijk (i.v.m. de overgang van de particuliere instelling naar Rijksinstituut). Een groot gedeelte van het vermogen wordt belegd. De opbrengsten uit het vermogen worden door het Sophia Fonds gebruikt, samen met de door Stichting Vrienden geworven gelden, om wetenschappelijk onderzoek in het Erasmus MC-Sophia te ondersteunen. Alle kosten welke zijn verbonden aan de fondsenwerving door Stichting Vrienden (inclusief de kosten van de desbetreffende personeelsleden van de beide stichtingen) worden betaald uit het vermogen van het Sophia Fonds; alle door Stichting Vrienden geworven gelden komen aldus voor de volle 100% ten goede aan de doelstelling.

Het beleggingsbeleid is primair gericht op beleggingen voor de langere termijn. Het beleggingsdoel is redelijk conservatief. Bij het doen van beleggingen wordt rekening gehouden met de regels van maatschappelijk verantwoord ondernemen. *Zie ook: bijlage 1, Beleggingsstatuut.*

Het bestuur heeft in februari 2016 besloten om het vermogensbeheer anders in te richten. De reeds lang met de bank bestaande adviesrelatie is beëindigd en het beheer van het vermogen is middels een vermogensbeheer contract ondergebracht bij twee banken, waaronder de bank waarmee het Sophia Fonds al vele jaren een goede werkrelatie had. Hierover meer in het jaarverslag over 2016.

De opdracht van het bestuur van het Sophia Fonds is zoveel mogelijk geld uit te keren ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek, zonder daarbij de verantwoordelijkheid voor de continuïteit uit het oog te verliezen.

Zoals gezegd streeft het bestuur van het Sophia Fonds naar structureel sluitende begrotingen door alle uitgaven te financieren uit gerealiseerde inkomsten. Het bestuur kijkt daarbij naar de continuïteit op langere termijn, enerzijds van het vermogen, anderzijds van de uitgaven conform de doelstelling. Echter, het bestuur meent dat bij wijze van uitzondering in bepaalde jaren een beperkt verlies kan worden geaccepteerd, als gevolg van gedaalde inkomsten uit fondsenwerving en/of (een ook in de toekomst te verwachten daling in inkomsten) uit het vermogen (structureel lagere rente). Dat gold voor het jaar 2015 en werd ook verwacht voor het jaar 2016. Door een grote nalatenschap is het resultaat in 2016 echter positief.

Sophia Stichtingen, Rotterdam

De volgende prioriteitstelling wordt hierbij door het bestuur in acht genomen:

1. kosten: te verdelen in kosten Stichting Vrienden, kosten WAR, algemene kosten Sophia Fonds en kosten beheer vermogen;
2. subsidies aan wetenschappelijke onderzoeksprojecten WAR;
3. subsidies aan patiëntenzorgprojecten buiten het Erasmus MC-Sophia;
4. vergoeding fictieve rente EC's;
5. bijzondere projecten in het Erasmus MC-Sophia.

VERANTWOORDINGSVERKLARING

In de verantwoordingsverklaring legt het bestuur verantwoording af over drie algemeen geldende principes:

- I. het onderscheiden van de functies toezicht houden/besturen en uitvoeren;
- II. het optimaliseren van de effectiviteit en efficiency van bestedingen;
- III. het optimaliseren van de omgang met derden.

Het bestuur heeft bovenstaande principes bevestigd in een door alle leden getekende verklaring. Een samenvatting van deze verklaring is opgenomen in het jaarverslag.

I. HET ONDERSCHIEDEN VAN DE FUNCTIES TOEZICHT HOUDEN EN UITVOEREN

Binnen de Sophia Stichtingen is de functie 'toezicht houden/besturen' (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van de 'uitvoering'.

Het bestuur heeft een verantwoordingsverklaring vastgesteld over de onderstaande punten:

- hoe intern toezicht op bestuurlijke en/of uitvoerende taken is georganiseerd, en hoe daaraan uitvoering wordt gegeven;
- hoe er gewerkt wordt aan een optimale samenstelling van het bestuur;
- hoe het functioneren van medewerkers en bestuurders wordt geëvalueerd.

Het bestuur van de Sophia Stichtingen bestaat momenteel uit 6 personen, waaronder de voorzitter, secretaris en penningmeester. Tussen het bestuur van Stichting Vrienden en van het Sophia Fonds bestaat een personele unie. De leden van het bestuur treden periodiek af. Benoemingen en eventuele herbenoemingen geschieden voor een periode van maximaal 4 jaar. De bestuursleden ontvangen in die hoedanigheid geen bezoldiging.

Bestuursleden worden geselecteerd op basis van de verwachte toegevoegde waarde voor de Sophia Stichtingen (waaronder hun betrokkenheid bij het Erasmus MC-Sophia en de regio Rotterdam).

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van de Sophia Stichtingen. Bestuursleden hebben zitting in of leiden advies- c.q. bestuurscommissies ten behoeve van de uitvoering van de doelstellingen. De verantwoordelijkheid voor de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden berust bij de manager en het hoofd fondsenwerving, die beide in dienst zijn van het Sophia Fonds. Zij leggen periodiek verantwoording af aan het bestuur.

Het bestuur vergadert tenminste zes keer per jaar, waaronder eenmaal met de WAR, waarbij een bestuurslid van het Sophia Fonds als voorzitter optreedt. De drie afdelingshoofden van het Erasmus MC-Sophia, te weten de afdelingshoofden Kindergeneeskunde, Kinderchirurgie en Kinder- en Jeugdpsychiatrie/psychologie, treden op verzoek van het bestuur als adviseur op. Het hoofd fondsenwerving en de manager wonen in principe alle bestuursvergaderingen bij. Voor het nemen van besluiten is vereist dat meer dan de helft van het aantal bestuursleden persoonlijk deelneemt aan de vergadering. Ieder bestuurslid heeft één stem.

Sophia Stichtingen, Rotterdam

Notulen van de vergaderingen van het bestuur, met vermelding van gemaakte afspraken en actiepunten, worden als agendapunt in de eerstkomende bestuursvergadering aan het bestuur ter goedkeuring voorgelegd.

Evaluatie van het functioneren van de manager, het hoofd fondsenwerving en de andere medewerkers binnen het Bureau vindt jaarlijks plaats middels schriftelijk vastgelegde jaargesprekken. Daarbij is steeds een lid van het bestuur betrokken.

Het functioneren van de bestuurders staat jaarlijks op de agenda van de bestuursvergadering.

II. HET OPTIMALISEREN VAN DE EFFECTIVITEIT EN EFFICIENCY VAN BESTEDINGEN

De Sophia Stichtingen werken continu aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.

Het Bureau van de Sophia Stichtingen werkt met jaarlijks door het bestuur goedgekeurde inkomsten- en kostenbegrotingen, gespecificeerd voor Stichting Vrienden en het Sophia Fonds en welke zijn gebaseerd op het door het bestuur vastgestelde meerjarenplan voor beide stichtingen en mede het op basis daarvan uitgewerkte fondsenwerving jaarplan van Stichting Vrienden. De begroting voor enig jaar wordt in de laatste bestuursvergadering van het voorafgaande jaar vastgesteld.

Het meerjarenplan wordt door het bestuur van de Sophia Stichtingen in overleg met de manager en het hoofd fondsenwerving en na overleg met de afdelingshoofden van het Erasmus MC-Sophia vastgesteld. Toetsing van de uitvoering vindt periodiek plaats in bestuursvergaderingen en bij tussentijds werkoverleg.

Het beheer van het vermogen van het Sophia Fonds is in 2016 in handen gelegd van twee verschillende banken in de vorm van een vermogensbeheerovereenkomst. De vastlegging en controle vinden plaats op twee manieren, middels maandelijkse rapportage van de bank aan de beleggingscommissie (bestaande uit voorzitter, penningmeester en secretaris) en manager van de Sophia Stichtingen en de bespreking van de situatie in de bestuursvergadering.

Voor het toezicht op de bestedingen ten behoeve van patiëntenzorgprojecten is door het bestuur van het Sophia Fonds een adviescommissie patiëntenzorgprojecten ingesteld die bestaat uit de hoofden van de drie afdelingen van het Erasmus MC-Sophia. De adviescommissie heeft in overleg met het bestuur van het Sophia Fonds criteria opgesteld, waaronder maximaal bedrag en begroting. Door de vastgestelde procedure (eisen aanvraag, beoordeling aanvraag, interne commissie, beoordeling bestuur en bestedingsverantwoording) zijn voldoende waarborgen ingebouwd om een goede kwaliteit te garanderen.

Verder wordt periodiek gekeken hoe verwachting en werkelijkheid zich verhouden en waar nodig wordt er bijgestuurd. Dit met name voor de aanvragen voor patiëntenzorgprojecten. Uitvoering van deze projecten vindt niet eerder plaats dan nadat de benodigde fondsen beschikbaar zijn.

Bij de bestedingen van subsidies ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek geldt, naast bovenstaande, de inhoudelijke toetsing door de WAR en de financiële toetsing volgens vastgelegde procedures. *Zie blz. 10.*

Na elke fondsenwervingsactie vindt een analyse van de opbrengst ten opzichte van het kostenpercentage plaats. Het hoofd fondsenwerving maakt een schriftelijke evaluatie welke wordt voorgelegd en besproken in de bestuursvergadering.

III. HET OPTIMALISEREN VAN DE OMGANG MET DERDEN

De Sophia Stichtingen streven naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

De belanghebbenden van de Sophia Stichtingen zijn divers: (medewerkers van) het Erasmus MC-Sophia, het (Groot-)Rotterdamse publiek, de (bedrijfs-)vrienden, deelnemers aan/ bezoekers van acties/evenementen, vermogensfondsen, incidentele donoren, bedrijven, toeleveranciers etc. Daarnaast ook interne doelgroepen zoals de medewerkers van de Sophia Stichtingen, voormalig medewerkers en vrijwilligers. Om alle belanghebbenden zo goed mogelijk te informeren en te betrekken bij het werk, bieden de Sophia Stichtingen informatie in verschillende vormen aan: de nieuwsbrief 'Vriendennieuws' (verschijnt tweemaal per jaar in een oplage van ca. 3.000 stuks), het jaarverslag, websites (Algemeen, Lichtjesactie en Sporten voor Sophia), lokale radio- en televisiestations, 'free publicity' in kranten en media en de inzet van social media als Twitter en Facebook. De interne belanghebbenden worden geïnformeerd door middel van reguliere bijeenkomsten en presentaties. Veel informatie (zoals dit jaarverslag) is terug te vinden op www.vriendensophia.nl. De website wordt regelmatig bijgewerkt. Daarnaast verstrekken de Sophia Stichtingen informatie op aanvraag.

Ook voor de Sophia Stichtingen is het belangrijk de behoeften en belangen goed te kennen en nog beter te leren kennen. In 2015 heeft het bestuur het meerjarenbeleidsplan 2016 – 2018 en de prioriteiten van het communicatieplan voor de komende jaren vastgesteld.

Stichting Vrienden heeft een procedure klachtenbehandeling. Klachten kan men indienen door het invullen van een klachtenformulier. Van alle klachten wordt een zogenaamd klachtenregister bijgehouden. Ontvangen klachten zijn een vast punt op de agenda van elke bestuursvergadering. In 2016 zijn geen klachten ontvangen.

*Het bestuur van de Sophia Stichtingen
Joan van Marwijk Kooy*

Sophia Stichtingen, Rotterdam

**Geconsolideerde
jaarrekening
2016**

**Sophia
Stichtingen**

SAMENGEVOEGDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016 SOPHIA STICHTINGEN

ACTIEF	2016		2015		PASSIEF	2016		2015	
	€		€			€		€	
VASTE ACTIVA					RESERVES EN FONDSSEN				
BELEGGINGEN					RESERVES	(8)			
Effecten	(1)	30.964.713		23.955.944	Stichtingskapitaal		135		135
Legaten	(2)	p.m.		p.m.	Continuïteitsreserve		940.000		956.000
					Reservebron van inkomsten		27.712.685		26.050.644
							28.652.821		27.006.779
VLOTTENDE ACTIVA					FONDSSEN / EC's	(9)			
VOORRADEN	(3)	13.263		16.762	Bestemmingsfondsen		1.191.005		1.293.609
VORDERINGEN							29.843.826		28.300.388
Interest	(4)	19.830		90.798	KORTLOPENDE SCHULDEN				
Dividendbelasting	(5)	10.333		5.408	Loonheffing		17.496		5.622
Debiteuren		161.772		122.053	Saldo lopende projecten	(10)	5.306.350		5.276.360
Overige vorderingen	(6)	65.797		215.393	projecten				
					Crediteuren		235.975		41.760
		257.732		433.652	Overige schulden en	(11)	888.869		741.657
LIQUIDE MIDDELEN	(7)	5.056.809		9.959.431	overlopende passiva				
							6.448.690		6.065.399
TOTAAL		<u>36.292.517</u>		<u>34.365.787</u>	TOTAAL		<u>36.292.517</u>		<u>34.365.787</u>

SAMENGEVOEGDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2016 VAN DE SOPHIA STICHTINGEN

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
BATEN UIT EIGEN FONDSSENWERVING	€	€	€
Mailingacties	918.435	425.000	343.239
Contributies, donaties en giften	428.227	959.000	804.944
Schenking Fonds Jurrewitz	4.900	4.000	4.860
Nalatenschappen	<u>2.393.413</u>	<u>125.000</u>	<u>31.319</u>
	3.744.975	1.513.000	1.184.362
Baten uit acties van derden	(12) 8.713	5.000	11.613
Resultaat beleggingen	(13) 2.252.482	1.000.000	719.733
Ongerealiseerde koerswinst/verlies	861.295-	pm	441.527
Resultaat verkopen	(14) <u>27.160</u>	<u>46.000</u>	<u>11.804</u>
SOM DER BATEN	5.172.035	2.564.000	2.369.039
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN			
Wetenschappelijk onderzoek	(15) 2.637.682	2.195.138	2.616.327
Patiëntenzorg	(16) 216.391	325.000	322.426
Uitvoeringskosten doelstelling	<u>172.432</u>	<u>205.395</u>	<u>169.193</u>
	3.026.505	2.725.533	3.107.946
WERVING BATEN			
Kosten beheer vermogen	130.114	80.700	75.634
Uitvoeringskosten eigen fondsenwerving (*)	(17) 420.378	402.833	391.674
BEHEER EN ADMINISTRATIE	<u>51.603</u>	<u>40.153</u>	<u>76.215</u>
SOM DER LASTEN	3.628.601	3.249.219	3.651.469
RESULTAAT	<u><u>1.543.435</u></u>	<u><u>685.219-</u></u>	<u><u>1.282.431-</u></u>
Uitvoeringskosten in % van baten uit eigen fondsenwerving	11,2%	26,6%	33,1%
% besteed aan de doelstelling	80,8%	180,1%	262,4%

(*) Alle kosten welke zijn verbonden aan de fondsenwerving door Stichting Vrienden worden betaald uit het vermogen van het Sophia Fonds; alle door Stichting Vrienden geworven gelden komen aldus ten goede aan de doelstelling: projecten in het Sophia

TOELICHTING

1. ALGEMEEN

De besturen van Stichting Vrienden van het Sophia (Stichting Vrienden) en van Stichting Sophia Kinderziekenhuis fonds (Sophia Fonds) vormen een personele unie. De bestuursleden fungeren in die hoedanigheid bij beide stichtingen. De beide stichtingen worden de facto als één geheel bestuurd. Derhalve zijn de jaarrekeningen van beide stichtingen in deze jaarrekening opgenomen als samengevoegde jaarrekening 2016.

DOELSTELLING

De Sophia Stichtingen hebben ten doel de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek ten dienste van de kindergeneeskunde in het algemeen en de zorg voor het zieke kind in het bijzonder. Zij trachten dit doel te bereiken door fondsen te werven (Stichting Vrienden) en door het voeren van het beheer over haar vermogen (Sophia Fonds).

JAARVERSLAGGEVING

Het boekjaar van de Sophia Stichtingen is gelijk aan het kalenderjaar. Tenzij anders vermeld luiden bedragen in Euro's (€). De jaarrekeningen van Stichting Vrienden en het Sophia Fonds zijn opgesteld conform de richtlijn verslaggeving fondsenwervende instellingen. Beide jaarrekeningen 2016 zijn vastgesteld in de bestuursvergadering op 13 juni 2017.

STELSELWIJZIGING

In het boekjaar 2016 zijn de effecten onderbracht bij twee banken, waarmee een vermogensbeheer contract is gesloten. De bestaande adviesrelatie is hiermede beëindigd. Als gevolg van deze overgang, zullen de obligaties niet meer worden aangehouden tot het moment van uitloting, maar zullen deze worden verhandeld, zodra de vermogensbeheerders dit wenselijk achten. Met ingang van het boekjaar 2016 wordt een stelselwijziging door gevoerd t.a.v. de obligaties. De obligaties zullen worden gewaardeerd tegen marktwaarde in plaats van tegen nominale waarde. De stelselwijziging leidt tot aanpassing van de waarde van de obligaties per 1 januari 2015 met € 1.195.552. Het resultaat over 2016 wordt door de stelselwijziging positief beïnvloed met € 718.135.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Uitgangspunt voor de waardering van activa en passiva is de historische uitgifteprijs, dan wel de nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben, met uitzondering van rente op obligaties, welke worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin deze wordt ontvangen. De voorraden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

EFFECTEN

De effecten worden gewaardeerd tegen de beurskoers ultimo boekjaar. Ontvangen stockdividenden worden gewaardeerd tegen de beurswaarde op het moment van beschikbaar stellen van het dividend. De stockdividenden worden verantwoord via de staat van baten en lasten.

VERBONDEN PARTIJEN

Het Sophia Fonds ondersteunt wetenschappelijk onderzoek en patiëntenzorg in het Erasmus MC-Sophia te Rotterdam. De gelden voor deze ondersteuning ontvangt de stichting mede van Stichting Vrienden van het Sophia.

KOSTEN EN VERANTWOORDING SUBSIDIES

Het Sophia Fonds en Stichting Vrienden voeren een gezamenlijk bureau. Voor Stichting Vrienden waren eind 2016 werkzaam het hoofd fondsenwerving (1,0 fte), een medewerker fondsenwerving (0,56 fte), een medewerker relatiebeheer (0,78 fte) en twee projectmedewerkers (samen 1,22 fte). De manager (0,89 fte) verricht werkzaamheden voor het Sophia Fonds en coördineert de werkzaamheden van het Bureau van de Sophia Stichtingen. De financieel-administratief medewerker assisteert haar met 0,89 fte.

Begin 2016 waren twee medewerkers in dienst bij het Sophia Fonds. Twee van de overige vier medewerkers die in dienst waren van het Erasmus MC zijn in de loop van 2016 in dienst getreden van het Sophia Fonds. Eind 2016 waren nog twee medewerkers in dienst van het Erasmus MC; de salariskosten worden door het Erasmus MC doorbelast aan de Sophia Stichtingen. De Sophia Stichtingen betalen daarnaast aan het Erasmus MC een toeslag voor overheadkosten (huisvesting, kopieer-, telefoon- en portokosten). Aanschaf van kantoorbenodigdheden, computers, software en verder IT-beheer wordt door de Sophia Stichtingen zelf verzorgd en betaald aan de leveranciers.

KOSTENTOEREKENING

Binnen de kosten wordt een onderscheid gemaakt tussen 1. kosten aan de doelstelling, 2. kosten voor werving van baten en 3. kosten beheer en administratie. De kosten van de doelstelling hebben betrekking op de uitgaven, welke direct zijn gerelateerd aan de uitvoering van de doelstelling. De kosten voor werving van baten hebben betrekking op de kosten die gemaakt worden voor het beheer van het vermogen, personeelskosten toe te rekenen aan de doelstelling en algemene kosten. Onder de kosten beheer en administratie vallen alle kosten die niet toe te rekenen zijn aan de doelstelling of de werving van baten, zoals kosten voor bestuur, representatie, ICT, huisvesting en secretariaat. De toerekening aan beheer en administratie gebeurt volgens een vaste norm. Met betrekking tot de kosten beheer en administratie is de norm gesteld op maximaal 5% van de totale lasten. Met betrekking tot de kosten eigen fondsenwerving heeft het CBF een norm van 25% gesteld.

Alle kosten welke zijn verbonden aan de fondsenwerving door Stichting Vrienden - inclusief de (doorbelaste) kosten van de desbetreffende personeelsleden die werkzaam zijn voor de beide stichtingen - worden betaald uit het vermogen van het Sophia Fonds. Alle door Stichting Vrienden geworven gelden komen aldus voor de volle 100% ten goede aan de doelstelling: projecten in het Erasmus MC-Sophia. Toepassing van de CBF norm voor kosten eigen fondsenwerving moet in dat licht worden verstaan.

NORM TOEREKENING KOSTEN BEHEER & ADMINISTRATIE

Representatiekosten	50%
Bestuurskosten	100%
Contributies	100%
Kwaliteitsbevordering	50%
Accountantskosten	65%
Administratiekosten	55%
Huisvestingskosten	45%
Overige algemene kosten	60%

Er vindt geen bezoldiging van bestuurders plaats.

Rekening en verantwoording van de projectkosten gebeurt volgens vastgestelde procedures van het Sophia Fonds. Voor wetenschappelijke onderzoeksprojecten houdt dit in doorbelasting van werkelijke (gespecificeerde) salaris- en exploitatiekosten van de aangestelde onderzoeker, op basis van de ingediende en door het Sophia Fonds goedgekeurde begroting, met een vaste toeslag voor huisvesting en overige directe kosten. Eventuele budgetoverschrijding is voor rekening van het Erasmus MC en komt niet ten laste van de Sophia Stichtingen. De patiëntenzorgprojecten ontvangen eveneens op basis van een ingediende begroting een subsidietoezegging. Aan de hand van ingediende specificaties van de werkelijke kosten wordt de subsidie uitbetaald.

2. ANALYSE WERKELIJK VERSUS BEGROTING

In 2016 is ruim € 1,5 miljoen ontvangen voor wetenschappelijke onderzoeks- en patiëntenzorgprojecten. De werkelijke bestedingen voor deze projecten zijn door fors hogere uitgaven voor wetenschappelijk onderzoek € 333.935 hoger dan de begrote bestedingen. De uitvoeringskosten in % van baten eigen fondsenwerving zijn in 2016 aanzienlijk lager dan begroot, namelijk 11,2%. Dit wordt veroorzaakt door hogere baten uit eigen fondsenwerving door een grote nalatenschap.

Omdat de fondsenwervingskosten van Stichting Vrienden worden betaald door het Sophia Fonds komen alle inkomsten uit fondsenwerving ten goede aan de doelstelling.

De financiële positie van het Sophia Fonds blijft adequaat voor de realisatie van haar doelstellingen op langere termijn. Steun van donateurs en fondsen, giften van particulieren en bedrijven die Stichting Vrienden bijeenbrengen, zijn echter onontbeerlijk om alle plannen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en patiëntenzorg in het Erasmus MC-Sophia ook in de toekomst te kunnen blijven verwezenlijken.

3. RESULTAATBESTEMMING

Het positieve resultaat over 2016 van € 1.543.435 is als volgt verwerkt in het vrij beschikbaar en vastgelegd vermogen.

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Vrij beschikbaar vermogen	1.646.041	-1.070.746
Vastgelegd vermogen: onttrekking bestemmingsfondsen derden	<u>-102.604</u>	<u>-211.687</u>
	<u>1.543.435</u>	<u>-1.282.432</u>

4. BALANS**BELEGGINGEN****(1) EFFECTEN**

<i>OBLIGATIES</i>	2016	2015
	€	€
Overheden	6.218.144	363.985
Bedrijven	6.113.213	8.320.007
Overige obligaties	-	848.230
	12.331.357	9.532.222
<i>AANDELEN</i>		
Portefeuille beleggingsfondsen	10.793.191	13.527.504
Onroerend goed	1.340.074	896.218
Overig	6.500.092	-
	18.633.357	14.423.722
Totaal per 31 december	30.964.714	23.955.944

De effecten worden gewaardeerd tegen de beurskoers ultimo boekjaar. Ontvangen stockdividenden worden gewaardeerd tegen de beurswaarde op het moment van beschikbaar stellen van het dividend. De stockdividenden worden verantwoord via de staat van baten en lasten.

De obligaties zijn herwaardeerd naar marktwaarde in het boekjaar 2016. Het verschil tussen de marktwaarde (€ 12.331.357) en de nominale waarde (€ 10.945.000) resulteert in een toename van de waarde van de obligaties met € 1.386.357. De herwaardering heeft in deze jaarrekening als volgt plaatsgevonden. Per 1-1-2015 was de waardering van de obligaties tegen nominale waarde groot € 9.304.000. De marktwaarde bedroeg € 10.499.552, waardoor een bedrag van € 1.195.552 is toegevoegd aan de Reserves. Per einde boekjaar is het koersresultaat op de obligaties aangepast naar de marktwaarde van 31-12-2015. De marktwaarde is in 2015 gedaald, waardoor einde boekjaar het koersresultaat inzake de herwaardering een verlies heeft opgeleverd van € 527.330. Door de koersstijging in het boekjaar 2016 heeft de correctie op de marktwaarde van de obligaties per boekjaar 2016 geresulteerd in een positieve toename van het koersresultaat met € 718.135

De stelselwijziging is in de jaarrekening 2016 op de volgende wijze doorgevoerd.

Positief resultaat ten gunste van het eigen vermogen per 1 januari 2015	€ 1.195.552
Negatieve invloed op het resultaat 2015	€ - 527.330
Positieve invloed op het resultaat 2016	€ 718.135
Per saldo is de waardering van de obligaties in de jaarrekening toegenomen met	€ 1.386.357

Sophia Stichtingen, Rotterdam

(2) LEGATEN

LEGAAT ONDER VRUCHTGEBRUIK

Dit legaat omvat het blote eigendom van 9/80e deel van 330.170 aandelen Akzo Nobel N.V. à € 2,27 nominaal. Aan familieleden was levenslang het recht van vruchtgebruik toegekend bij testament. In 2016 zijn door het overlijden van deze familieleden 37.144 aandelen Akzo Nobel N.V. aan Stichting Sophia Kinderziekenhuis Fonds nagelaten welke voor een bedrag van € 2.337.430,62 in 2016 zijn verkocht.

LEGAAT

Betreft een legaat, welk omvat een woonhuis, waarvan aan de weduwe van de overledene levenslang het recht van vruchtgebruik is toegekend. Bij overlijden van de weduwe komt 1/5 deel van het volle eigendom toe aan Stichting Vrienden van het Sophia.

(3) VOORRADEN

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

VORDERINGEN

(4) INTEREST

De nog te ontvangen interest heeft betrekking op nog te ontvangen bankrenten.

(5) DIVIDENDBELASTING

De te ontvangen dividendbelasting heeft betrekking op de in 2016 ingehouden belasting op ontvangen dividenden.

(6) OVERIGE VORDERINGEN

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Bijdrage kerstactie 2016/Lichtjesdiner	45.387	18.905
Vriendenloterij	799	1.070
Overige nog te ontvangen giften SVS	15.717	98.011
Nalatenschap / Stichting Willem H. Kröger	-	92.517
Overig	3.894	4.890
	<u>65.797</u>	<u>215.393</u>

(7) LIQUIDE MIDDELEN

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Kas	2.394	1.652
Rekening-courant tegoed	354.372	354.798
Beleggersrendementrekening	12.205	134
Vermogensspaarrekeningen	1.150.704	6.265.137
Bonusspaar- en private banking spaarrekeningen	<u>3.537.133</u>	<u>3.337.710</u>
	<u><u>5.056.809</u></u>	<u><u>9.959.431</u></u>

RESERVES EN FONDSSEN

(8) RESERVES

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	27.006.779	26.881.973
Herwaardering	<u>-</u>	<u>1.195.552</u>
	27.006.779	28.077.525
Resultaatbestemming	<u>1.646.041</u>	<u>-1.070.746</u>
Stand 31 december	<u><u>28.652.820</u></u>	<u><u>27.006.779</u></u>
<i>Waarvan:</i>		
Stichtingskapitaal	135	135
Continuïteitsreserve	940.000	956.000
Reservebron van inkomsten	27.712.685	26.050.644

(9) FONDSSEN / EC'S

BESTEMMINGSFONDSSEN

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.293.609	1.505.296
Onttrekkingen t.b.v. projecten	-110.308	-226.729
Resultaatbestemming	<u>7.705</u>	<u>15.042</u>
Stand per 31 december	<u><u>1.191.005</u></u>	<u><u>1.293.609</u></u>

Vanaf het boekjaar 2002 wordt uit de resultaatbestemming jaarlijks een rentevergoeding toegerekend aan de EC's (bestemmingsfondsen door derden bepaald). Voor 2016 is een rentepercentage gehanteerd van 0,6% (2015: 1%).

*SPECIFICATIE EC'S (BESTEMMINGSFONDS DOOR DERDEN BEPAALD),
INCLUSIEF RESULTAATBESTEMMING:*

EC Kinderpsychiatrie/Autisme en aanverwante Stoornissen	2016 €	2015 €
Stand per 1 januari	68.650	135.175
Rentevergoeding EC Derden	409	1.351
Wetenschappelijke projecten ten laste van EC	<u>-18.685</u>	<u>-67.876</u>
Stand per 31 december	<u><u>50.374</u></u>	<u><u>68.650</u></u>
EC Chronisch Zieke kinderen/Step		
Stand per 1 januari	182.933	181.123
Rentevergoeding EC Derden	1.090	1.810
Wetenschappelijke projecten ten laste van EC	<u>-</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u><u>184.023</u></u>	<u><u>182.933</u></u>
EC Roparun		
Stand per 1 januari	898.862	1.000.388
Rentevergoeding EC Derden	5.354	9.996
Wetenschappelijke projecten ten laste van EC	<u>-78.297</u>	<u>-111.523</u>
Stand per 31 december	<u><u>825.919</u></u>	<u><u>898.862</u></u>
EC New Horizon		
Stand per 1 januari	143.163	188.608
Rentevergoeding EC derden	853	1.885
Wetenschappelijke projecten ten laste van EC	<u>-13.327</u>	<u>-47.330</u>
	<u><u>130.689</u></u>	<u><u>143.163</u></u>
Totaal vastgelegd vermogen per 31 december	<u><u>1.191.005</u></u>	<u><u>1.293.610</u></u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

(10) SALDO LOPENDE PROJECTEN

Dit betreft de saldi van toegezegde en bestede bedragen van lopende projecten van wetenschappelijk onderzoek en patiëntenzorg. De eventuele overschotten bij afloop van de projecten zullen terugvloeien naar het vrij beschikbaar vermogen.

(11) OVERIGE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Wetenschappelijke Adviesraadkosten	2.856	2.775
Erasmus MC / Salariskosten medewerkers	28.440	40.982
Verplichtingen inzake kosten wetenschappelijk onderzoek	682.290	634.948
Verplichtingen inzake projectkosten patiëntenzorg	64.311	15.884
Kerstactie/Lichtjesdiner	2.953	4.616
Sporten voor Sophia	48.998	-
Bankkosten	37.370	18.341
Reservering diverse kosten	18.300	18.300
Giften t.b.v. 2017	250	100
Overig	3.101	11.333
	<u>888.869</u>	<u>747.279</u>

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN EN GESTELDE ZEKERHEDEN

Alle kosten welke zijn verbonden aan de fondsenwerving door Stichting Vrienden worden betaald uit het vermogen van het Sophia Fonds; alle door Stichting Vrienden geworven gelden komen aldus voor de volle 100% ten goede aan de doelstelling: projecten in het Sophia.

Het Sophia Fonds heeft in het kader van wetenschappelijke onderzoeks- en fellowprojecten in 2016 en voorgaande jaren meerjarige toezeggingen gedaan, over de jaren 2017 tot en met 2020, voor een bedrag (per einde 2016) van circa € 8,81 miljoen ten laste van het vrije vermogen en bijna € 976.292 ten laste van het vastgelegd vermogen. De toezeggingen worden jaarlijks pas omgezet in daadwerkelijke (verplichtingen tot) uitkering(en) aan de diverse projecten na toetsing door de Wetenschappelijke Adviesraad en het bestuur; de fellowprojecten (EC's) pas na goedkeuring door het bestuur.

5. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(12) AANDEEL ACTIES DERDEN

Dit betreffen ontvangen bedragen van Vriendenloterij en Stichting Walk for Sophia.

(13) RESULTAAT BELEGGINGEN

Het resultaat beleggingen is als volgt te specificeren:	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rente op obligaties	361.429	346.967
Dividenduitkeringen	92.874	191.726
Gerealiseerde koersresultaten	1.763.346	60.806
Overige rente	<u>34.833</u>	<u>120.234</u>
	2.252.482	719.733
Ongerealiseerde koersresultaten	<u>-861.295</u>	<u>968.857</u>
	<u><u>1.391.187</u></u>	<u><u>1.688.590</u></u>

De koersresultaten zijn als volgt nader toe te lichten:	<u>Gerea- liseerd 2016</u>	<u>Ongerea- liseerd 2016</u>	<u>Gerea- liseerd 2015</u>	<u>Ongerea- liseerd 2015</u>
	€	€	€	€
Beleggingsfondsen/aandelen	2.493.006	-861.295	-	968.857
Obligaties	<u>-729.661</u>	<u>-</u>	<u>60.806</u>	<u>-</u>
	<u><u>1.763.346</u></u>	<u><u>-861.295</u></u>	<u><u>60.806</u></u>	<u><u>968.857</u></u>

(14) RESULTAAT VERKOPEN

Het netto resultaat uit verkopen bedraagt € 27.160. De omzet verkopen bedroeg in 2016 € 55.853 (2015: € 37.102). De uitvoeringskosten bedroegen € 2.000 (2015: € 2.000).

(15/16) WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK / PATIENTENZORG

Bijdragen van een groot aantal particulieren en bedrijven tezamen met de steun van het Sophia Fonds hebben ervoor gezorgd dat een groot aantal medisch wetenschappelijke onderzoeks- en patiëntenzorgprojecten in 2016 gestart of gerealiseerd kon worden in het Erasmus MC-Sophia.

Wetenschappelijk onderzoek	
	€
Algemeen ter stimulering van onderzoek	
Lezingen	-
Jonge onderzoekers naar het buitenland	5.250
Sporten voor Sophia 2016 - Generation-R	293.262
Kerstactie 2016 - Sikkelcelziekte	353.323
Aangeboren afwijkingen (o.a. Lichtjesdiner en Sophietjes Verjaardag 2016)	338.954
Kinderthoraxcentrum	279.189
Overig	3.037
Onderzoeksprojecten	
Kindergeneeskunde	523.350
Kinderchirurgie	486.310
Kinder- en Jeugdpsychiatrie/-psychologie	173.000
Gecombineerd onderzoek Sophia afdelingen	10.000
Fellowprojecten	
Kinderchirurgie	48.000
Fellowprojecten door derden	
EC Roparun (oncologie)	78.297
EC Step (chronisch zieke kinderen)	-
EC New Horizon	13.327
EC SAR/autisme en aanverwante stoornissen	18.685
Toewijzing 2016	2.623.983
Overschot afgelopen projecten	6
	2.623.977
Wetenschappelijke Adviesraad	13.705
Uitvoeringskosten wetenschappelijk onderzoek (*)	224.035
Totaal wetenschappelijk onderzoek	2.861.717

(*) Zie 'overzicht uitvoeringskosten' blz. 33

Patiëntenzorg

	€
<i>Voor alle afdelingen in het Sophia</i>	
Sophia TV	13.980
Duurzaam speelgoed	6.800
<i>Voor specifieke afdelingen in het Sophia</i>	
Afd. Kindergeneeskunde - diverse projecten	48.140
Afd. Kinderoncologie - diverse projecten	4.171
Afd. Kinderchirurgie - diverse projecten	0
Afd. Kinder- en Jeugdpsychiatrie/psychologie - diverse projecten	0
Afd. Fysiotherapie - diverse projecten	1.692
Afd. Anaesthesie - diverse projecten	34.375
Afd. Klinische Chemie Sophia - diverse projecten	3.900
Afd. Verloskunde	20.446
Afd. Kinderorthopedie	250
Kinderthoraxcentrum	24.481
Voorlichting en kwaliteit CF	5.201
Inrichting ouder-/speel-/huiskamer Dagverpleging	34.500
Overschot afgelopen projecten	21.238
<i>Voor projecten in de regio Rotterdam op het gebied van gehandicaptenzorg en het chronisch zieke kind</i>	
Stichting De Regenboogboom	1.500
Stichting Gebaar	2.000
Teddy Bear Hospital	168
Stichting TIK	1.250
Hogeschool Rotterdam - Transitiepoli	9.998
Tylylschool	4.655
Stichting Tekenen voor Kinderen	2.500
Kinderadviesraad Erasmus MC	500
Financiële hulp aan ouders van patiëntjes in het Erasmus MC	20.000
Overschot afgelopen projecten	<u>2.878</u>
Totaal patiëntenzorg	<u><u>216.391</u></u>

Bovenvermelde overzichten zijn gebaseerd op intern bij de Sophia Stichtingen aanwezige specificaties.

(17) UITVOERINGSKOSTEN

De kosten worden als volgt toegerekend aan fondsenwerving en doelstelling van de stichtingen.

	<u>Doelstelling</u>		<u>Subtotaal doelstelling</u>	<u>Kosten eigen fondsen werving</u>	<u>Kosten acties derden</u>	<u>Som der lasten</u>			
	<u>Wetenschap- pelijk onderzoek</u>	<u>Patiëntenzorg</u>							€
Resultaat 2016 naar doelstellingen								(*) Specificatie personeelskosten	2016
Financiële bijdragen	2.637.682	240.508	2.878.190			0		Lonen en salarissen	259.407
Personeelskosten (*)	118.814 ⁽³⁾		118.814 ⁽¹⁾	255.443	1.000	256.443 ⁽²⁾		Sociale lasten	35.616
Kantoorkosten	53.618 ⁽³⁾		53.618 ⁽¹⁾	162.934	1.000	163.934 ⁽²⁾		Pensioenlasten	34.935
Beheer & Administratie	51.603 ⁽³⁾		51.603			0		Overige personeelskosten	11.220
								Reserveringen	34.079
Totaal	2.861.717	240.508	3.102.225	418.378	2.000	0	420.378		375.257
Begroting 2016 naar doelstellingen									
Financiële bijdragen	2.195.139	325.000	2.520.139			0			
Personeelskosten	116.104		116.104	260.160	1.000	261.160			
Kantoorkosten	90.291		90.291	140.673	1.000	141.673			
Beheer & Administratie	40.153		40.153			0			
Totaal	2.441.686	325.000	2.766.686	400.833	2.000	0	402.833		
Resultaat 2015 naar doelstellingen								Toelichting	
Financiële bijdragen	2.616.327	328.226	2.944.553			-		(1) uitvoeringskosten doelstelling	
Personeelskosten (*)	106.927 ⁽³⁾		106.927 ⁽¹⁾	238.639	1.000	239.639		(2) uitvoeringskosten eigen fondsenwerving	
Kantoorkosten	62.266 ⁽³⁾		62.266 ⁽¹⁾	151.035	1.000	152.035		(3) uitvoeringskosten wetenschappelijk onderzoek	
Beheer & Administratie	76.215 ⁽³⁾		76.215	-		-		Overige personeelskosten	
Totaal	2.861.735	328.226	3.189.961	389.674	2.000	0	391.674		

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het bestuur van
Sophia Stichtingen,
Rotterdam

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2016

ONS OORDEEL

Wij hebben de samengevoegde jaarrekening 2016 van Sophia Stichtingen te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen samengevoegde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Sophia Stichtingen te Rotterdam per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende instellingen".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de winst-en-verliesrekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Sophia Stichtingen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 650 "Fondsenwervende instellingen".

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ 650 "Fondsenwervende instellingen". In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichtingen in staat zijn om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichtingen te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichtingen haar activiteiten in continuïteit kunnen voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichtingen;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichtingen de activiteiten in continuïteit kunnen voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Rotterdam, 26 juni 2017

MAZARS PAARDEKOOPEL HOFFMAN N.V.

w.g. drs. S. Boomman RA

SAMENGEVOEGDE BEGROTING 2017

SOPHIA STICHTINGEN

	Begroting 2017	Begroting 2016	Realisatie 2016
	€	€	€
BATEN UIT EIGEN FONDSSENWERVING			
Mailingacties	850.000	425.000	918.435
Contributies, donaties en giften	772.500	959.000	428.227
Schenking Fonds Jurrewitz	4.000	4.000	4.900
Nalatenschappen	125.000	125.000	2.485.955
Nalatenschap Kröger	-	-	92.542-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	1.751.500	1.513.000	3.744.975
Baten uit acties van derden	5.000	5.000	8.713
Resultaat beleggingen	800.000	1.000.000	2.252.482
Ongerealiseerde koerswinst/verlies	pm	pm	861.295-
Resultaat verkopen	34.000	46.000	27.160
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
SOM DER BATEN	2.590.500	2.564.000	5.172.035
BESTEED AAN DOELSTELLINGEN			
Wetenschappelijk onderzoek	2.637.995	2.195.138	2.637.682
Patiëntenzorg	325.000	325.000	216.391
Uitvoeringskosten doelstelling	195.563	205.395	172.432
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	3.158.558	2.725.533	3.026.505
<i>WERVING BATEN</i>			
Kosten beheer vermogen	140.250	80.700	130.114
Uitvoeringskosten eigen fondsenwerving (*)	548.443	402.833	420.378
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<i>BEHEER EN ADMINISTRATIE</i>	38.513	40.153	51.603
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
SOM DER LASTEN	3.885.764	3.249.219	3.628.601
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
RESULTAAT	1.295.264-	685.219-	1.543.435
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Uitvoeringskosten in % van baten uit eigen fondsenwerving	31,3%	26,6%	11,2%
% besteed aan doelstellingen	180%	180%	81%

BIJLAGE 1. BELEGGINGSSTATUUT

Algemeen

Op advies van de beleggingscommissie van Stichting Sophia Kinderziekenhuis Fonds (Sophia Fonds), heeft het bestuur in 2016 een aantal belangrijke veranderingen met betrekking tot het beleggingsbeleid doorgevoerd. De beleggingscommissie is hierbij begeleid door Wealth Management Partners uit Amstelveen. De veranderingen betroffen:

1. Aanpassing van het beleggingsstatuut;
2. Uitbesteding van het beleggingsbeleid;
3. Selectie en aanstelling van twee professionele vermogensbeheerders.

Ad 1 Aanpassing van het beleggingsstatuut

In het begin 2016 herziende beleggingsstatuut zijn de uitgangspunten en richtlijnen met betrekking tot het te voeren beleggingsbeleid vastgelegd. De beleggingsdoelstelling van SOPHIA FONDS is het genereren van inkomsten, waarbij gestreefd wordt om het vermogen voor de langere termijn in reële termen (dus gecorrigeerd voor inflatie) in stand te houden. Om dit doel te kunnen realiseren wordt strategisch circa 30% van het vermogen belegd in Zakelijke Waarden (bijvoorbeeld aandelen), met een maximum van 45%. Het grootste deel van de portefeuille wordt echter belegd in Risicomijdende Beleggingen zoals kredietwaardige ('investment grade') obligaties of aangehouden op spaarrekeningen. De beleggingsresultaten van het fonds worden getoetst aan relevante indices (benchmarks). In het statuut is ook, naast de financiële richtlijnen, vastgelegd dat het beleggingsbeleid moet voldoen aan ethische en duurzame criteria.

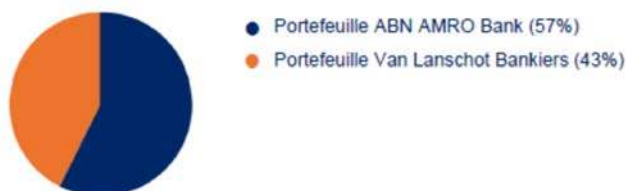
Ad 2 Uitbesteding van het beleggingsbeleid

Een belangrijke verandering betrof het uitbesteden van het beleggingsbeleid aan professionele vermogensbeheerders. Tot en met begin 2016 lag het dagelijkse beleggingsbeleid in handen van het bestuur. De complexiteit van financiële markten en de wens van het bestuur zich te richten op strategische zaken, vormden hiertoe de directe aanleiding.

Ad 3 Selectie en aanstelling van twee professionele vermogensbeheerders

Begeleid door haar onafhankelijke adviseur heeft het bestuur na een uitvoerige selectieprocedure twee beheerders aangesteld, zijnde ABN AMRO en Van Lanschot Bankiers. Aan beide instellingen is een mandaat verstrekt, dat aansluit op de in het beleggingsstatuut vastgelegde uitgangspunten en richtlijnen. Op kwartaalbasis leggen beide beheerders verantwoording af.

Vermogensverdeling

Financiële markten in 2016

2016 was een turbulent jaar op de financiële markten. Het jaar startte negatief voor aandelenmarkten, gedreven door recessieangst in de VS en China. Wereldwijd hielden beleidsmakers de korte rente laag en werd getracht de kapitaalmarktrente te beïnvloeden door het opkopen van in eerste instantie staatsobligaties, maar later ook bedrijfsobligaties. Gedreven door de lage rente herstelden aandelenmarkten zich en ondanks politieke turbulentie later in het jaar (Brexit, verkiezing Trump, referendum Italië) bleef het tij positief. Aandelenbeurzen sloten het jaar uiteindelijk bijna overal positief af, waarbij Europese beleggers in Amerikaanse aandelen ook nog eens konden profiteren van de sterke Amerikaanse dollar. Mede doordat vrijwel alle belangrijke economische blokken tekenen van herstel vertoonden, steeg aan het einde van het jaar de kapitaalmarktrente met dalende obligatiekoersen als gevolg. Per saldo resteerden echter ook op obligaties aan het einde van 2016 nog redelijke koerswinsten.

Beleggingsbeleid Stichting Sophia Kinderziekenhuis Fonds

Het beleggingsbeleid in de eerste helft van 2016 werd beïnvloed door de strategische veranderingen. In het bijzonder de overgang van een adviesrelatie met één bank naar vermogens-beheerrelaties met twee banken. De vermogensbeheerders vullen ieder op een andere wijze het mandaat in. ABN AMRO werkt in het aandelengedeelte met duurzame index trackers van Northern Trust. Van Lanschot heeft het aandelenstuk ingevuld met 'streng duurzame' huisfondsen. Deze fondsen leggen de nadruk op ondernemingen die het op ESG-gebied (environmental, social, governance) relatief goed doen binnen hun sector. Hierdoor wordt belegd in een portefeuille die sterk afwijkt van de benchmark qua regio- en sectorverdeling. Uit oogpunt van diversificatie heeft het bestuur bewust gekozen voor twee beheerders met een verschillende aanpak. Vanaf medio 2016, het moment waarop de transitie is afgerond, is het rendement van de portefeuilles ongeveer in lijn met benchmark geweest.

De vastrentende waarden (risicomijdende beleggingen) vormden in 2016 een bijzonder punt van aandacht. Door de sterk gedaalde rente is de kans op een positief rendement na kosten afgenomen. De beleggingscommissie heeft hierover overleg gehad met haar adviseur en beide beheerders en vervolgens besloten om een gedeelte van deze beleggingen te verkopen en op een spaarrekening te plaatsen.

Middelenverdeling

Het beleggingsstatuut is vastgesteld door het bestuur van het Sophia Fonds Fonds op 9 februari 2016.